

Ing. Martin Děrgl
GM Engineering s.r.o.
Ke Statku 580/8
621 00 Brno
Česká republika

Oponentský posudek disertační práce pana Ing. Rudolfa Franze

Téma disertační práce:

Výzkum progresivních metod snižování obsahu škodlivých látek ve výfukových plynech vznětových motorů

Aktuálnost disertační práce

Na snižování škodlivých emisí nejen nesilničních spalovacích motorů je kladen velký důraz, nejen z důvodu zvyšování efektivity motorů, ale především výrobci motorů musí plnit legislativní požadavky. Jak je tato oblast dynamická je patrné ze Směrnice č. 68 z roku 1997 Evropského společenství, která během své platnosti měla od roku 2002 do roku 2012 5 pozměňujících směrnic. V roce 2016 bylo přijato nové nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1628 pro Stage V a tato nahrazuje dřívější 97/68/EC. Z toho je jasně patrné, že výzkum musí být připraven a musí znát možnosti a trendy opatření ke snížení emisí, tak aby se v rámci evropské legislativy mohl podílet na případných dalších legislativních opatřeních. Což vidím jako sekundární přínos této práce.

Splnění stanoveného cíle

Primárním cílem práce mělo být navržení systému úpravy výfukových plynů k dosažení emisních limitů dle Směrnice 97/68/EC Stage IV, čehož bylo exaktně dosaženo, a výsledky byly ověřeny nezávislou zkušebnou. Další cíle byly splněny na základě zvoleného smysluplného řešení k dosažení hlavního cíle.

Postup řešení

Bylo jasně formulováno řešení cíle pomocí experimentu a následné optimalizace. Použitím motoru úrovně Stage IIIB a díky znalostem a zkušenostem doktoranda mohly být provedeny změny v konstrukci a nastavení zvoleného typu vznětového motoru a díky tomu bylo také možné formulovat trendy nejen ke snížení hrubých emisí motoru, ale i trendy chování systému dodatečné úpravy výfukových plynů. Jak je uvedeno, samotná optimalizace systému trvala více než dva roky. Nejprve se doktorand zaměřil na optimalizaci s pomocí NRSC testů a následným využitím výsledků NRSC testů při NRTC testech. Výsledky disertace byly naplněny splněním cíle.

Význam pro praxi

Tato práce má jednoznačný praktický přínos nejen z důvodu naplnění legislativního požadavku, ale především je možné z této práce čerpat pro následující optimalizace ke snížení obsahu škodlivých látek ve výfukových plynech vznětových motorů napříč spektrem výrobců těchto motorů.

Formální úprava a jazyková úroveň

Práce je po jazykové úrovni zpracována srozumitelně a gramaticky správně, překlepy jsou sporadické. Po formální stránce je zpracována taktéž velmi dobře, jen na straně 63 je odkaz na "strategii EGR" v kapitole 8.2, ale tato je uvedena v kapitole 7.2. Dále v seznamu použitých zkratk a symbolů chybí *F size* a jeho popis. Prameny na použité zdroje jsou uvedeny korektně dle ISO 690, jen bych si dovoлил upozornit na uvádění předložek nikoliv na konci řádku, ale na začátku následujícího řádku.

Předložené teze

Jejich obsah jasně naplňuje požadavky a srozumitelně předkládají stručné shrnutí disertační práce.

Splnění zákonných podmínek

Lze konstatovat, že předložená disertační práce obsahuje původní a uveřejněné výsledky v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb. Práci doporučuji k obhajobě a v případě úspěšného obhájení i udělení titulu Ph.D.

Závěr

Při obhajobě disertační práce navrhuji následující doplňující otázky:

- 1) Jakých metod bylo využito při řízení komplexní problematiky optimalizace na základě experimentu?
- 2) V rámci strategie EGR je uvedená změna otevření ventilu mezi jednotlivými body NRSC testu, například plně otevřeno pro bod 1 a 1/3 otevření pro bod 2. Čím bylo dosaženo plynulého zvýšení % EGR z 22 % na 27% v zatěžovací charakteristice při 2 300 min⁻¹?
- 3) V práci jsou uvedeny a popsány dvě varianty systému dodatečné úpravy výfukových plynů, ale pro optimalizaci byla zvolena jiná varianta. Z jakého důvodu?

V Brně, 28. 6. 2020
Ing. Martin Děrgl